

Neděle 15. po Trojici
Mk1,21-28
28.9.2025

Pozdrav:

Milost vám a pokoj, kteříž jste v Kristu Ježíši.

Introit:

Hospodin kraluje, v důstojnost se oblékl, oblékl se Hospodin v sílu, a přepásal se;
také okresek země upevnil, aby se nepohnul.

Píseň: 287

Čtení: Zj19,6-10

Píseň: 504

Kázání: Mk1,21-28

Ježíš jde do Kafarnaum. Vlastně nevíme, jestli jde se Šimonem, Ondřejem, Janem a Jakubem, o kterých jsme v předešlém oddíle četli.

Ani nevíme, jestli od Galilejského moře jde rovnou do Kafarnaum. To svědek víry nechá na našem porozumění jeho vyprávění.

Vstoupil do Kafarnaum, a hned v sobotu vstoupil do synagogy a učil. Ježíš vstupuje do naší každodennosti. Žádné prodlení. Ježíš jde hned, pravděpodobně hned, jak nastala příležitost, vstoupit do shromáždění těch, kteří vzývají Hospodina. Není co odkládat.

Tak, jak bylo zvykem, Ježíš se jako host ujímá slova a vykládá Tóru. *I žasli nad jeho učením.* Jak bychom chtěli slyšet Ježíše, co říkal, abychom i my mohli žasnout! Jak bychom, hlavně faráři, chtěli vědět, co říkat, abychom lidi zaujali, aby lidé žasli nad Ježíšovými slovy!

V jejich synagoze byl právě člověk posedlý *nečistým duchem*. Pravděpodobně Ježíš shromážděné nešetřil. To, co říkal, pravděpodobně nazdvihlo všechny přítomné. Pravděpodobně své posluchače nehladil po duši líbivými slovy. Pneumata akatharta – tedy ‚nečistí duchové‘ nebo možno též vyložit ‚síly nečisté‘.

Když je něco nečisté, tak to má příměsi. Je tam trochu toho čistého, ale zároveň trochu toho, co danou věc kazí, znečišťuje. Pneumata akatharta je nějaký polostín, něco napůl, něco jako šedá zóna.

Tak do těchto našich šedých zón vstupuje Ježíš. Posedlost žene člověka za něčím či někam. Člověk může být posedlý svou geniální myšlenkou, může být posedlý svým tělem, může být posedlý po moci. Mohla bych do večera vyjmenovávat posedlosti, které občas hýbou námi, ale i světem. Co to vlastně je, ta posedlost?

A tu někdo posedlý *nečistým duchem*. Ten bezejmenný je stížen nějakou posedlostí. My nevíme jakou. Avšak ten bezejmenný posedlý se cítí Ježíšem ohrožen. Cítí se zasažen. Ježíš jej vyhmátnul. Cítí nesmírné ohrožení.

Co je ti po nás, Ježíši Nazaretský? Jen připomínám, všimněte si toho množného čísla. Není jeden duch posedlosti. Je jich celá řada.

Jako by posedlý říkal: Znáš své jméno, tak si dej pozor, můžu díky tomu s tebou manipulovat. Další věta je již neskryvaný útok. *Přišel jsi nás zničit?* Ježíš nepřišel zničit toho bezejmenného člověka. Přišel zničit jeho posedlosti. Ježíš přišel zničit i ty naše posedlosti, které se vzpínají jeho moci.

V předešlých kázáních jsem řekla, že svědek Marek nám ve svých příbězích vypráví o tom, že zlo není jen brutální silou ovládající člověka. Brutalita posedlosti je právě v jeho nadosobní síle, kterou nepřemůžeme mravním uvědoměním a chováním.

Vím, kdo jsi svatý Boží. Útok pokračuje. Tak tedy i ten nečistý duch uznává autoritu Boží? Nebo je to rouhání, snaha Ježíše vtáhnout na svou stranu tím, že vím, kdo je? Snaha manipulovat Ježíšem a rozdělit si vládu? Jako by pokoušení Ježíše pokračovalo dál.

Ježíš s posedlostí nezapřádá hovor, tak jako Eva s hadem. S posedlostí nečistým duchem není radno vést rozhovor. Ježíš nečistému duchu doslova hrozí (*épitímesen*). *Umlkni a vyjdi z něho!* Dvě slovesa: *umlkni, vyjdi*. Svědek víry Marek nám chce povědět dvě věci. Posedlost se dá umlčet. Dá se umlčet její křik, její volání, kterými nás lapá do svých sítí. Ten, kdo tiší moře, ten, kdo tiší bolesti, v nás dovede utiшит nejednu posedlost.

Vyjdi! Příkaz, který zahání, který vyvádí, který toho nečistého ducha vyhání za patřičnou mez.

Vyhnání nečistého ducha svědek víry Marek líčí jako násilné oddělení, jako zápas. Zlý duch *zatřásl, zalomcoval, či (kr.) polomcoval s ním, velikým křikem, hlasem velikým vyšel z něho*. Celý Ježíšův zápas o člověka je vlastně bojem s lidskou posedlostí, ať již jde o metaforické vyjádření nebo zbavení člověka psychické nemoci.

Vraťme se však na začátek našeho vyprávění. Ježíš přichází do synagogy, aby *učil*. Jeho učení ztropí povyk. Dokonce vyprovokuje jednoho posedlého k akci. Vyprovokuje toho nečistého v nás, aby vyšel z našeho života.

Všichni žasnou, i já žasnu a ptám se spolu s lidmi v synagoze: *Co to je? Nové učení plné moci*. Lidé nežasnou nad zázračným uzdravením. Lidé žasnou nad novostí učení Ježíše, který jako Krysař odvádí naše posedlosti, aby v našich srdcích mohlo vzniknout místo pro Boží království, které na tomto světě Ježíš ustanovil.

Pane, prosíme, vyžeň z nás všechny naše šedé zóny, naše posedlosti. Prosíme, též vyháněj posedlost strachem o svět, nás i naše blízké. Pane, dej, ať nepřestaneme žasnout nad tvým učením.

Amen.

Píseň: 454

Poslání:

Ty věříš, že je jeden Bůh.
To je správné. I démoni tomu věří, ale hrozí se toho.
Neuznáš, ty nechápavý člověče, že víra bez skutků není k ničemu?

Požehnání:

A pokoj Boží, kterýž převyšuje všeliký rozum,
hájití bude srdcí vašich i smyslů vašich v Kristu Ježíši.
Jděte v pokoji.

Píseň: 426